

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 09-02-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/90-1/09-02-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 18/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τρίτη 07.02.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου, Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το υπ' αρ. πρωτ. .../...01.2012 (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/90/09.01.2012) έγγραφο το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής διαβιβάζει την από 05.01.2012 αίτηση του Α διά της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών (υπ' αρ. πρωτ. .../...01.2012 έγγραφο) και ρωτά για την νομιμότητα ικανοποίησης του αιτήματος. Συγκεκριμένα, με την προαναφερόμενη αίτησή του ο Α ζητεί να του χορηγηθεί πιστοποιητικό νοσηλείας της συζύγου του, Β καθώς και τις ιατρικές εκθέσεις που συντάχθηκαν για την πορεία της θεραπείας κατά το χρόνο της παραμονής της στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής. Τη χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων ζητεί ο Α, προκειμένου να

υποστηρίζει την αγωγή διαζυγίου που έχει καταθέσει ο ίδιος κατά της Β ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (αρ. κατάθεσης δικογράφου/.../2011). Στην προαναφερόμενη αγωγή ο Α υποστηρίζει ότι έχει επέλθει ανεπανόρθωτος κλωνισμός στην έγγαμη συμβίωση λόγω των προβλημάτων αλκοολισμού που αντιμετώπιζε η Β. Όπως προκύπτει από το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/183/11.01.2012 συμπληρωματικό έγγραφο, ο Α αναφέρει χαρακτηριστικά στην αγωγή του: « (...) Επειδή η νοσηρή αυτή κατάσταση συνεχίζονταν χωρίς ελπίδα αλλαγής, το φθινόπωρο του έτους 2010 έθεσα την εναγόμενη προς του διλήμματος να υποβληθεί σε αποτοξίνωση, διαφορετικά θα διέλυα την έγγαμη συμβίωση και θα ζητούσα διαζύγιο. Προ του διλήμματος αυτού, αλλά και με την σταθερή πίεση του πατέρα της, η εναγόμενη σύζυγός μου υποβλήθηκε στη διαδικασία της αποτοξίνωσης, δηλαδή παρέμεινε εσώκλειστη στο Τμήμα Απεξάρτησης Αλκοολικών του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής [Δαφνί] από ..11-2010 έως και ..3-2011. Πλην όμως η εναγόμενη μετά την έξοδό της από το Νοσοκομείο άρχισε πάλι να καταναλώνει αλκοολούχα ποτά και όλη η προσπάθεια απέτυχε με αποτέλεσμα να αναβιώσουν σε όλη τους την έκταση τα παραπάνω προβλήματα της οικογενείας (...).» Τέλος, όπως προκύπτει από το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/917/07.02.2012 έγγραφο η προαναφερόμενη αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών συζητείται εξ αναβολής την 21^η.05.2012.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2 Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι

περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν: *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν: *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά

μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. μεταξύ άλλων ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «*Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς*».

6. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)*». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «*1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...)* 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «*3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...)* 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι

διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση ο Α ζητεί με την ιδιότητα του τρίτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν.2472/1997, να του χορηγηθούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (δεδομένα υγείας) που αφορούν στη σύζυγό του, Β και τηρούνται στα αρχεία του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, ως υπευθύνου επεξεργασίας (άρθρο 2 στοιχ. ζ' του ν.2472/1997). Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην υποστήριξη της ασκηθείσας ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αγωγής διαζυγίου λόγω ισχυρού κλονισμού. Ο προβαλλόμενος αυτός σκοπός επεξεργασίας συνάδει με τη προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997. Για την εκπλήρωση ωστόσο αυτού του σκοπού επεξεργασίας αρκεί η χορήγηση του πιστοποιητικού νοσηλείας της Β στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής για το χρονικό διάστημα της νοσηλείας της από ...11.2010 έως και ...03.2011, από το οποίο να προκύπτει η κατάσταση της υγείας της κατά την έξοδο από το Νοσοκομείο. Αντίθετα, η χορήγηση των ιατρικών εκθέσεων για την πορεία της θεραπείας της καθ' όλο το χρόνο παραμονής της στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής υπερβαίνει τον προβαλλόμενο σκοπό επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν.2472/1997. Το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του ν.2472/1997, να ενημερώσει την Β ότι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα θα ανακοινωθούν στον Α.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή παρέχει την άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής να χορηγήσει από τα τηρούμενα αρχεία το ιατρικό πιστοποιητικό σχετικά με τη νοσηλεία της Β – κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό – στον Α, προκειμένου ο τελευταίος να το χρησιμοποιήσει για την υποστήριξη της αγωγής διαζυγίου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αφού προηγουμένως το Νοσοκομείο ενημερώσει την Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου